

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D. v právní věci **žalobce: P. K.**, bytem „X“, proti **žalované: České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze 5, ul. Křížová č.p. 25, PSČ 225 08, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 9.10.2013, č.j. „X“, o starobní důchod,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhal přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 9.10.2013, č.j. „X“, kterým byly zamítnuty námitky proti rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 22.8.2013, č.j. „X“, jímž žalobci od 1.1.2012 zvýšila v souladu s ustanovením § 56 odst. 1 písm. d) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), starobní důchod přiznaný podle § 29 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Žalobci tak náleží od 1.1.2012 starobní důchod ve výši 14 969 Kč, který byl od lednové splátky v roce 2013 zvýšen dle vyhlášky č. 324/2012 Sb., všeobecný vyměřovací základ za rok 2011 na částku 15 144,- Kč.

V žalobě uvedl, že v době od 1.10.2000 do 31.12.2011 pečoval o osoby blízké, přesto mu žalovaná nezhodnotila dobu péče od 1.4.2006 do 30.9.2006. Dobu péče od 1.4.2006 do 30.9.2006 mu žalovaná zhodnotila jako dobu dobrovolného důchodového pojištění a vyměřila mu starobní důchod ve výši 14 902,- Kč. Žalobce dne 7.11.2006 zaplatil dobrovolné důchodové pojištění za dobu od 1.4.2006 do 30.9.2006 ve výši 15 288,- Kč. Po změně právní úpravy, kdy odpadl důvod k zaplacení dobrovolného důchodového pojištění za dobu od

1.4.2006 do 30.9.2006, požádal o vrácení zaplaceného pojistného na dobrovolné důchodové pojištění. Dále odkázal na právní názor zdejšího soudu vyslovený v rozsudku ze dne 31.7.2013, č.j. 75 Ad 7/2012-21, kterým byla zamítnuta žaloba žalobce o vrácení předmětného pojistného. Dle jeho názoru právní názor vyložený v tomto rozsudku je v rozporu s právním názorem žalované vyloženým v žalobou napadeném rozhodnutí a právní názor žalované je tak nesprávný. Při realizaci právního názoru Krajského soudu v Ústí nad Labem by žalobcův starobní důchod činil 15 153,- Kč. Žalobce dále poukázal na své námitky ve správním řízení, v nichž uvedl, že nárok na starobní důchod mu vznikl dne 21.12.2011, ale požádal o starobní důchod od 1.1.2012. Péče o blízkou osobu trvala do 31.12.2011, proto ho překvapilo, že vyloučená doba je v rozhodnutí ze dne 16.10.2012 uvedena pouze do 20.12.2011, to znamená, že do výše výpočtového základu se v jeho neprospěch promítla doba od 21.12.2011 do 31.12.2011, vyhodnocená žalovanou jako doba neomluvená. Považuje to za nemorální. Očekává, že doba od 21.12.2011 do 31.12.2011 bude omluvena formou uvedení této doby jako vyloučené, to znamená, že jeho starobní důchod nebude snížen ani zvýšen – bude poskytnut ve stejné výši, jako by byl přiznán od 21.12.2011. O změnu data přiznání starobního důchodu nežádal. Žalobce nesouhlasí s právním názorem žalované reagujícím na tuto námitku a žádal jeho přezkum soudem.

Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě navrhla její zamítnutí a uvedla, že žalobní body se shodují s obsahem uplatněných námitek, na něž žalovaná ve svém žalobou napadeném rozhodnutí dostatečně reagovala. K požadavku žalobce na zápočet doby od 1.4.2006 do 30.9.2006 jako doby péče o osobu blízkou žalovaná odkázala na ustanovení § 14 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. V konkrétním případě žalobce došlo v období od 1.4.2006 do 30.9.2006 ke krytí doby péče o tchána s dobou účasti na dobrovolném důchodovém pojištění. S odkazem na ustanovení § 16 odst. 8 zákona o důchodovém pojištění žalovaná uvedla, že nelze uvedenou dobu hodnotit jako dobu péče o osobu blízkou, jak požaduje žalobce. Právní názory uvedené v žalobou napadeném rozhodnutí nejsou v rozporu s rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31.7.2013, č.j. 75 Ad 7/2012-21, jímž dal soud žalovanému za pravdu. Doba od 21.12.2011 do 31.12.2011 nelze dle požadavku žalobce považovat za dobu vyloučenou, a to s odkazem na ustanovením § 34, § 27 a § 5 odst. 1 písm. s) zákona o důchodovém pojištění, neboť žalobce byl v období od 21.12.2011 do 31.12.2011 účasten pojištění jako osoba pečující o svého tchána. Péči o tchána však nelze považovat za výdělečnou činnost ve smyslu ustanovení § 27 zákona o důchodovém pojištění, nelze ji tudíž žalobci po dosažení důchodového věku do přiznání starobního důchodu hodnotit.

Při ústním jednání žalobce odkázal na obsah žaloby. Byl mu přiznán důchod ve výši 14.902,-Kč, který byl následně upraven na 14.969,-Kč, ačkoliv žalobce zaplatil dobrovolné pojištění, dostal se do absurdní situace, že jeho důchod je v současnosti o 135,-Kč nižší, než kdyby dobrovolné pojištění neuhradil. Žádal, aby mu alespoň byla tato doba, za kterou uhradil dobrovolné pojištění, započtena jako doba péče, což by pro něj bylo lepší. Ani tomu však nebylo vyhověno a v tomto shledává žalobce právní názor žalované zcela nesprávný. Žalobce odkázal na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31.7.2013, č.j. 75Ad 7/2012-21 v jeho věci. Dle jeho názoru by soud měl zhodnotit, za jakých okolností zaplatil dobrovolné pojištění, neboť přistoupil ke své situaci zodpovědně a nemohl předpokládat následnou změnu zákona se zpětnou účinností. Díky tomu, že se choval zodpovědně, je nyní postižen nižším starobním důchodem.

Pověřená pracovnice žalované při tomtéž jednání odkázala na dosavadní vyjádření a navrhla žalobu zamítnout.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé zák. č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Soud přezkoumal v rámci žalobních námitek skutkový a právní stav věci a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

V daném případě soud konstatuje, že mezi stranami není sporu o skutkové okolnosti případu, tedy zejména o tom, že žalobce pečoval o osobu blízkou, a to svého tchána, mimo jiné i v období od 1.4.2006 do 30.9.2006 a v období od 21.12.2011 do 31.12.2011, zároveň byl žalobce účasten dobrovolného důchodového pojištění od 1.4.2006 do 30.9.2006, a to podle § 6 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění. Žalobce má za to, že v době od 1.4.2006 do 30.9.2006 by měla být namísto doby dobrovolného pojištění započtena vyloučená doba – doba péče o jeho tchána.

Podle § 6 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění jsou pojištění účastny též ostatní osoby starší 18 let, jestliže podaly přihlášku k účasti na pojištění. Účast na pojištění osob uvedených ve větě první je však možná v rozsahu nejvýše deseti let; za dobu přede dnem podání přihlášky je přitom účast na pojištění možná nejvýše v rozsahu jednoho roku bezprostředně před tímto dnem.

Podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění dobou pojištění je po 31. prosinci 1995 doba účasti na pojištění osob uvedených v § 6, za kterou bylo v České republice zapláceno pojistné, a to nejdříve ode dne zaplacení pojistného.

Podle § 14 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění kryjí-li se doby pojištění navzájem, započte se pro stanovení celkové doby pojištění pro vznik nároku na důchod a výši procentní výměry důchodu jen ta doba, jejíž zápočet je pro pojištěnce výhodnější; totéž platí, kryjí-li se navzájem náhradní doby pojištění nebo doba pojištění a náhradní doba pojištění.

Podle § 16 odst. 4 věta druhá vyloučenými dobami jsou po 31. prosinci 1995, pokud se nekryjí s dobou účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. e), dobou pojištění, v níž měl pojištěnec příjmy, které se zahrnují do vyměřovacího základu, dobou pojištění podle § 11 odst. 1 písm. b), nebo dobou, za kterou náležely náhrady uvedené v odstavci 3 věty čtvrté a páté, doby

a) dočasné pracovní neschopnosti, kterou si pojištěnec nezpůsobil úmyslně, pokud dočasná pracovní neschopnost vznikla nejpozději v poslední den ochranné lhůty podle zvláštního právního předpisu, doby karantény nařízené podle zvláštního právního předpisu, doby, po kterou trvala potřeba ošetřování nebo péče o dítě ve věku do 10 let nebo jiného člena

domácnosti podle zvláštního právního předpisu, nejde-li o osoby, které nemají nárok na ošetrovné, nejvýše však v rozsahu prvních 9 kalendářních dnů potřeby ošetřování nebo péče, popřípadě prvních 16 kalendářních dnů, jde-li o osamělého zaměstnance, který má v péči aspoň jedno dítě ve věku do 16 let, které neukončilo povinnou školní docházku, a doby před porodem, po kterou nebyla vykonávána výdělečná činnost z důvodu těhotenství, nejdříve však od začátku osmého týdne před očekávaným dnem porodu do dne, který bezprostředně předcházel dni porodu,

b) pobírání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, popřípadě plného invalidního důchodu, nebo pobírání starobního důchodu; přitom se za pobírání těchto důchodů považuje i vyplácení obdobných důchodů od cizozemského nositele pojištění,

c) po které pojištěnec byl poplatníkem pojistného na pojištění, nelze-li zjistit výši jeho vyměřovacích základů,

d) výkonu vojenské služby v ozbrojených silách České republiky, pokud nejde o vojáky z povolání a vojáky v další službě, a výkonu civilní služby,

e) účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. r) a s),

f) soustavné přípravy na budoucí povolání studiem na střední nebo vysoké škole v České republice, a to po dobu prvních 6 let tohoto studia po dosažení věku 18 let,

g) účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. n),

h) teoretické a praktické přípravy pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost osoby se zdravotním postižením,

ch) ode dne přiznání důchodu do konce roku přiznání důchodu, jde-li o případy uvedené v § 18 odst. 2 a 3, a doby před dosažením 18 let věku, jde-li o případy uvedené v § 18 odst. 2,

i) za něž byly podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů vyplaceny mzdové nároky v nižší částce, než náležely,

j) za něž v případě uvedeném v § 11 odst. 2 věť šesté nebyla náhrada mzdy, platu nebo jiného příjmu započitatelného do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného podle zvláštního zákona přiznána soudem.

Podle § 16 odst. 8 zákona o důchodovém pojištění doby uvedené v odstavci 4 věť druhé písm. a) až j) se považují za vyloučené doby, i když se kryjí s dobou účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. e), s dobou pojištění, v níž měl pojištěnec příjmy, které se zahrnují do vyměřovacího základu, nebo s dobou, za kterou náležely náhrady uvedené v odstavci 3 věť čtvrté a páté, pokud o to pojištěnec nebo jiný oprávněný požádá; příjmy dosažené v takto určených vyloučených dobách se do vyměřovacího základu nezahrnují. Dosaženým příjmem se rozumí příjem zúčtovaný a u osob samostatně výdělečně činných se jejich příjmem dosaženým v období, které se kryje s vyloučenými dobami, rozumí poměrná část vyměřovacího základu pro pojistné za kalendářní rok, v němž je vyloučená doba podle věty první. Postup podle věty první se týká pouze celého časového úseku, po který se doby uvedené ve věť první vzájemně kryjí. Způsob podání žádosti podle věty první a lhůty, v nichž lze žádost podat, stanoví zvláštní právní předpis.

Ze shora uvedeného vyplývá, že určité doby lze hodnotit jako vyloučené, ale musí být uvedeny v ustanovení § 16 odst. 8 zákona o důchodovém pojištění. Podle tohoto ustanovení lze vyloučenou dobu, tedy i dobu péče, kryjící se s dobou pojištění, v nichž získal pojištěnec příjmy, vyloučit. Kolize doby péče však není upravena ve vztahu k dobrovolnému důchodovému pojištění podle § 6 zákona o důchodovém pojištění, neboť odkaz či konkrétní právní úprava, ve vztahu k dobrovolnému důchodovému pojištění v ustanovení § 16 odst. 8 zákona o důchodovém pojištění chybí a není tak důvod dobu dobrovolného důchodového pojištění vylučovat. Z uvedeného vyplývá, že žalovaná správně postupovala, pokud období od 1.4.2006 do 30.9.2006 hodnotila nikoliv jako dobu péče (dobu vyloučenou), ale jako dobu dobrovolného důchodového pojištění, neboť pro jiný postup chybí zákonný podklad.

Soud připomíná, že soudní přezkum není a nemůže být všeobecnou kontrolou zákonnosti postupu a rozhodování správních orgánů. Určující pro rozsah soudního přezkumu je tedy, až na výjimky, řádná žaloba. V jejích mezích soud zkoumá napadené rozhodnutí. Jinými slovy, kvalita soudního přezkumu závisí na kvalitě žaloby (srov. např. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8.3.2011, č.j. 7 Azs 79/2009-84, www.nssoud.cz). Pokud žalobce pouze obecně uvedl, že právní názor žalované nerespektuje právní názor Krajského soudu v Ústí nad Labem vyslovený v rozsudku ze dne 31.7.2013, č.j. 75 Ad 7/2012-21, soud může pouze obecně uvést, že takový rozpor neshledal. Navíc vzhledem k tomu, že nedošlo ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení, není právní názor v rozsudku pro žalovanou ani právně závazný (srov. § 78 odst. 5 s.ř.s.).

K námitce žalobce, že doba od 21.12.2011 do 31.12.2011 by měla být hodnocena jako doba vyloučená soud uvádí následující. Jak vyplývá ze správního spisu žalobce dosáhl dne 21.12.2011 nároku na důchod (důchodového věku). Žalobce byl podle § 5 odst. 1 písm. s) zákona o důchodovém pojištění účasten pojištění jako osoba pečující o svého tchána. Pro výši starobního důchodu po vzniku nároku na důchod má relevanci pouze výdělečná činnost ve smyslu ustanovení § 27 zákona o důchodovém pojištění v souvislosti ustanovením § 34 zákona o důchodovém pojištění. Vzhledem k tomu, že péče o osobu závislou na péči jiné osoby se nepovažuje za výdělečnou činnost v uvedeném smyslu, nemá její existence po vzniku nároku na důchod relevanci. Z tohoto důvodu nebyla zahrnuta do dob pojištění. Soud tak shledal i v tomto případě postup žalované správným.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku rozsudku ad I. podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. ve výroku rozsudku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalované náhrada nákladů řízení nepřísluší.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže

následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 27. října 2014

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Markéta Kubová